

Trym Bolig

► **Granåsvegen 1-9**

BREEAM. Vurderinger knyttet til strategi i reguleringsfase

Oppdragsnr.: **52101043** Dokumentnr.: **RIBYFY01** Versjon: **01** Dato: **2021-04-27**

BREEAM
Granåsveien 1,3,9

Oppdragsgiver: Trym Bolig
Oppdragsgivers kontaktperson: Diana van der Meer
Rådgiver: Norconsult AS, Klæbuveien 127 B, NO-7031 Trondheim
Oppdragsleder: Guro Ranem
Fagansvarlig: Daan Boonstra
Andre nøkkelpersoner: Nina Eklo Kjesbu, Klaus Madsen

01	2021-04-27	Til oppdragsgiver for innspill	Daan Boonstra	Nina Eklo Kjesbu	Daan Boonstra
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

1 Innledning

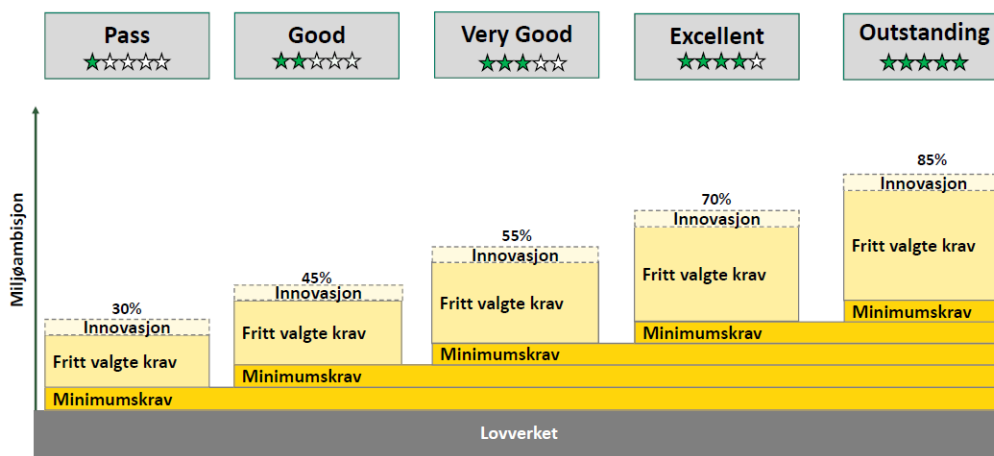
BREEAM er en tredjepartssertifisert metode for bærekraftige bygg. Den norske utgaven, BREEAM-NOR 2016, er en norsk tilpasset utgave av den internasjonale manualen. Manualen stiller krav til hva som skal utføres og dokumenteres. Det finnes fem nivåer; Pass, Good, Very Good, Excellent og Outstanding. Se Figur 1 for en oversikt over sammenhengen mellom de ulike nivåene.

BREEAM vil kunne skape verdi for prosjektet på ulike delområder:

- Styringsverktøy for å redusere negativ miljøpåvirkning
- Styringsverktøy for å øke kvalitet for beboere - både inne (bolig) og ute (nærmiljø)
- Dokumentasjon på kvalitet for TRYM, både i salg og som referanse (miljøprofil). BREEAM øker kvaliteten på gjennomføringen av selve byggeprosjektet, siden kravene som stilles mht. prosess også har en positiv innvirkning på prosjektet.
- Man bidrar inn i det grønne skiftet. Flere eiendomsutviklere bruker BREEAM, eksempelvis både OBOS og Skanska har etablert BREEAM standard som seir at alle nye boligbygg skal BREEAM-sertifiseres fra hhv. 2019 og 2020. I Trondheim er bl.a. Ladebyhagen og Øvre Steinaunet prosjekt som er tiltenkt sertifisert med BREEAM metodikken.
- De fleste banker tilbyr grønne lån som gir bedre rentebetingelser enn om bygget ikke var sertifisert.

Vurderinger er basert på BREEAM 2016. Hvis man går for BREEAM bør man vurdere å registrere prosjektet tidlig slik at man låser prosjektet til denne manualen. Det er varslet en endring til BREEAM 2021 i løpet av året. Det er også mulig å vurdere å oppfylle ny manual når den kommer.

Sertifiseringsnivåer i BREEAM-NOR

Figur 1 Sertifiseringsnivåer i BREEAM-NOR

2 BREEAM-strategi

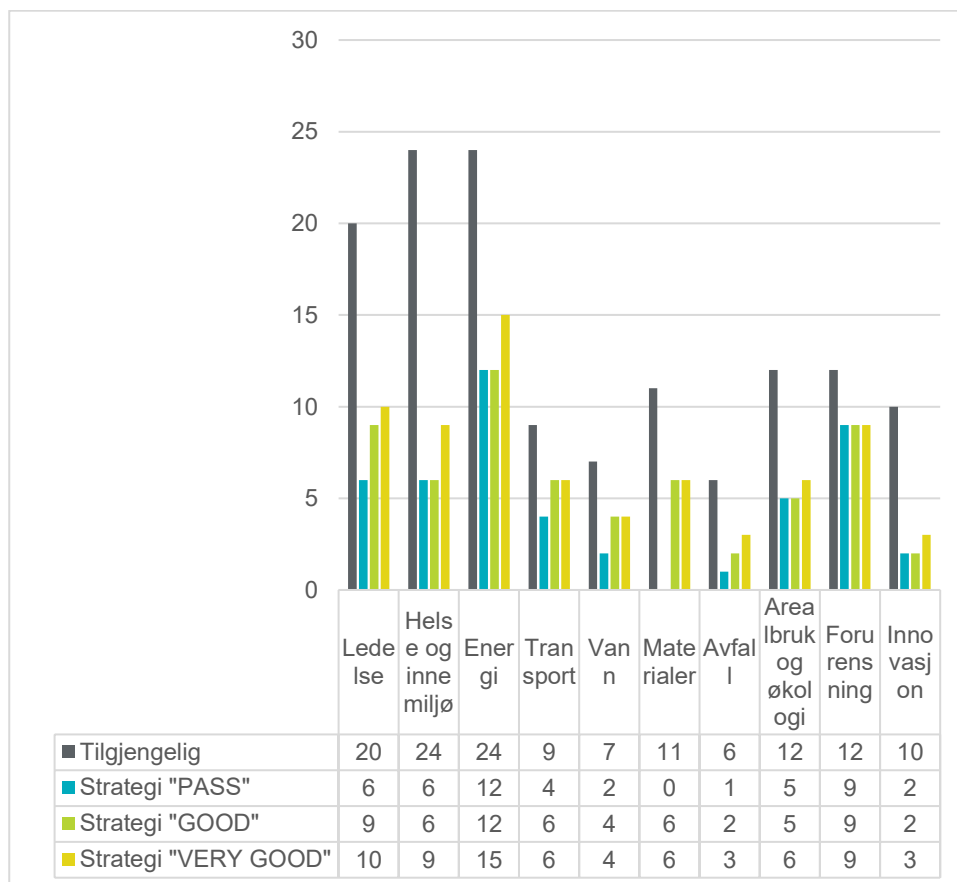
Det er laget tre BREEAM strategier for prosjektet Granåsvegen 1-9 for tre forskjellige sertifiseringsnivåer. Som første trinn er det valgt å se på «Pass». Det er lagt inn flere poeng i strategien for å kunne oppnå hhv. «Good» og «Very Good». Om ønskelig kan man også sertifisere bygget på enda høyere nivå. Det må da forventes å legge inn flere bærekraftstiltak.

Valgte poeng er angitt i vedlegg 1, med kommentar per emne om opplevd bokkvalitet, forventet klimaeffekt og økonomi. For disse tre tema er det valgt å gi erfaringsmessig score «positiv, nøytral, negativ». Deretter er det angitt hvor mange poeng som man forventer å måtte ta for å oppnå et visst sertifiseringsnivå. Til slutt er det kommentert forventede merkostnader per emne. Det vises til vedlegg 1 for komplett oversikt.

For alle strategier er det valgt å legge inn en buffer på 3-7 % slik at man i neste fase kan omfordele emner ved behov. Det er tiltenkt å oppnå følgende nivåer

- Strategi for Pass 36,1 % (min. nivå 30 %)
- Strategi for Good 50,2 % (min. nivå 45 %)
- Strategi for Very Good 58,1 % (min. nivå 55 %)

Poengfordeling innenfor de ulike kategorier vises oppsummert nedenfor:

Figur 2 Poengstrategi for Granåsvegen 1-9

3 Kostnader ved BREEAM sertifisering

Det vil naturligvis påløpe forskjellige kostnader når man velger å dokumentere et ytelsesnivå iht. BREEAM manualen. Merkostnader er svært avhengig av erfaring til prosjekterende og totalentreprenør, valgt sertifiseringsnivå og poengstrategi. Man bør finne en poengstrategi som samsvarer med forventet kvalitet ellers i prosjektet, slik at merkostnader for fysiske tiltak blir begrenset.

Man bør påbegynne dokumentasjon i skisse/forprosjekt for å sikre tidsavhengige emner, samt for å kunne lage en så kostnadseffektivt som mulig strategi. Erfaringsmessig vil de fleste entreprenører i en konkurranseutsatt situasjon kunne tilby opptil nivå «Very Good» uten vesentlige merkostnader.

Et overslag over enkelte merkostnader er oppsummert i tabellen nedenfor:

Tabell 1 Estimerte kostnader for BREEAM sertifisering

Element	Estimerte kostnader	Kommentar
BREEAM registrering og sertifisering (medlemspris for utbygging under 50 000 m2)	95 500,-	Hentet fra byggalliansen.no, april 2021
BREEAM revisor fra skisseprosjekt til ferdig bygg	250 000,-	Avhengig av sertifiseringsnivå. Engasjeres av byggherren. Mestparten av kostnader påløper under detaljprosjektering og rundt «som-bygget».
BREEAM AP skisse/forprosjekt	50 000-100 000,-	Avhengig av sertifiseringsnivå. Dekkes av totalentreprenør eller byggherren avhengig av organisasjonsform.
Dokumentasjon av emner i forprosjekt	200 000,-	Avhengig av sertifiseringsnivå, men erfaringsvis må en del emner dokumenteres i forprosjekt. Gir samtidig et godt omforent forprosjekt/mindre sannsynlighet for endringer seinere.
BREEAM AP detaljprosjekt/bygging	300 000,- – 400 000,-	Avhenger av totalentreprenør sin erfaring, og hvordan man fordeler oppfølging av emnedokumentasjon.
Dokumentasjon av emner i detaljprosjekt/bygging	50 000 – 200 000,-	Avhengig av erfaring til prosjekterende og totalentreprenør. Flere emner kan dokumenteres uten særlig merkostnader (kun forside som viser oppsummering av hvordan kriteria oppfylles), mens andre emner
Økt kvalitet i tiltaket	0 - ?	Dersom emner fører til økt kvalitet vil dette også gi kostnadskonsekvens. Med godt fokus i tidlig fase vil man kunne finne en strategi som ikke gir økte merkostnader sammenlignet med det man ellers ville ha bygd. Særlig fram til nivå «Very Good» vil det være stort handlingsrom for omfordeling av poeng dersom det viser seg at et emnet er uforholdsmessig kostnadskrevende.

Kriteria	Kommentar valgte poeng	Kommentar poeng valgt bort	Effekt			Tilgjengelig	Pass	Good	Very Good	Kommentar eventuelle merkostnader for Granåsvegen
			Boligkvalitet	Klima	Økonomi					
LEDELSE (MAN)										
MAN01 Konseptutvikling og prosjektoptimalisering	BREEAM AP som følger skisse- og forprosjekt. BREEAM-sertifisering er i seg selv fordyrende pga. sertifiseringskostnader, men hvis man først har valgt BREEAM vil en AP føre til kostnadseffektivt strategi.	Høring av interessenter er valgt bort grunnet dokumentasjonskrav. Kan vurderes nærmere i neste fase.	(o)	(o)	(o)	4	2	2	2	BREEAM AP
MAN02 Livsløpskostnader og levetidsplanlegging	Rapportering av investeringskostnader til Grønn Byggallianse gir ett poeng "gratis". For Good og Very Good er det lagt inn dokumentasjon av LCC-kostnader i tidlig fase. Noe merkostnader for dokumentasjon.		(o)	(o)	(o)	4	1	2	2	LCC beregninger - rådgivertimer i skisse/forprosjekt
MAN03 Ansvarlig byggepraksis	Miljøledelse og visse kriterier for byggeplassoppfølging, inkludert måling av energi (inkl. diesel) innenfor byggegjerdet. Økonomisk positiv da økt bevissthet og gode rutiner kan slå positiv ut for entreprenør og/eller byggherre.	Måling av transport til og fra byggeplass er valgt bort pga. forventede oppfølgings- og dokumentasjonskostnader.	(+)	(+)	(+)	6	2	4	4	BREEAM AP
MAN04 Idriftssetting og overlevering	Poeng for en plan og ansvarsfordeling for idriftssetting og testing. Noe som gir bedre planlagt idriftssetting av tekniske systemer. Denne er lagt inn da dette potensielt reduserer konfliktnivået.	Boligveileder før overtakelse til brukere og driftspersonale, samt en opplæringsplan er valgt bort for Pass og Good. Merkostnader avhengig av erfaring fra totalentreprenør med dette.	(+)	(+)	(+)	3	1	1	2	Kan gi økte kostnader ifm. teknisk koordinator/ITB-ansvarlig
MAN05 Prøvedrift og oppfølging		Ikke lagt inn, da bransjepraksis for boligbygg ikke har kommet hit. Det kan oppnås poeng hvis TE er lengre tilgjengelig for oppfølging i prøvedriftsperiode (1p), prøvedrift iht. NS6450 over 12 måneder (1p) og/eller hvis det utføres evaluering 1 år etter innflytting (1p)	(+)	(+)	(-)	3	0	0	0	Ekstra tid til oppfølging fra ITB-ansvarlig/totalentreprenør
SUM LEDELSE						20	6	9	10	
HELSE OG INNEMILJØ (HEA)										
HEA01 Visuell komfort (dagslys)		Dagslyskravene i BREEAM anses som vanskelig/umulig å oppnå uten vesentlige tilpasninger av planløsninger.	(+)	(o)	(-)	4	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
HEA01 Visuell komfort (belysning)	Minstekrav må oppfylles for alle utladningslamper, lysstoffør, kompaktlysstoffør, og LED-belysning. Kan være en utfordring hvis kravet ikke videreføres tidsnok til alle leverandører (inkl. badekabiner/kjøkken osv). Kravet gjelder belysning levert sammen med prosjektet.		(o)	(o)	(o)	Yes/No	Yes	Yes	Yes	Kan medføre at enkelte armaturer ikke kan brukes. Entreprenør må følge opp i innkjøp.

Kriteria	Kommentar valgte poeng	Kommentar poeng valgt bort	Effekt			Tilgjengelig	Pass	Good	Very Good	Kommentar eventuelle merknader for Granåsvegen
			Boligkvalitet	Klima	Økonomi					
HEA02 Inneluftkvalitet	1 poeng for plan for inneluftkvalitet og ventilasjon. Lagt inn. 1 poeng for riktig utforming av ventilasjonsanlegg. Lagt inn. 2 poeng for dokumentasjon av lavt utslipp av VOC på produkter innenfor dampspærre (som gir bedre inneklima). Dette kan være utfordrende å følge opp, men gir bevis på godt inneklima.	1 poeng for naturlig ventilasjon. Anses som utfordrende, ikke lagt inn.	(+)	(o)	(o)	5	4	4	4	Kan medføre at enkelte materialer ikke kan brukes. Entreprenør må følge opp i innkjøp.
HEA03 Termisk miljø		Utarbeide termisk modellering iht. NS-EN 7730. Anses som noe mer krevende nivå for inneklima enn TEK17 og derfor ikke lagt inn.	(+)	(o)	(-)	2	0			Inneklimaberegninger - rådgivertimer i forprosjekt.
HEA04 Forebygging av legionellesmitte		Legionellasikring. Ikke lagt inn i andre boligprosjekt da det ble tolket slik at man trenger aktiv legionellasikring. Kan eventuelt undersøkes videre i samarbeid med Grønn Byggallianse i neste fase (teknisk avklaring). Dersom poenget kan oppnås med vanlige løsninger vil det ikke være fordyrende, men foreløpig antatt med høy kostnad.	(+)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
HEA05 Lydforhold	Kun lagt inn poeng for Very Good. Prosjektering av akustikk iht. NS8175:2012 klasse C, og bekrefte med måling i ettertid.	Kostnadskrevende med måling, og utbedring hvis måling viser feil resultat.	(+)	(o)	(-)	4	0	0	2	Kostnader for måling og evt. utbedringstiltak
HEA06 Sikker atkomst (sikkerhet for gående og syklende og UU)	Sikkerhet for gående og syklende (1p) og universell utformet bygg (1p). Økt bokkvalitet.	Kriteria er erfaringsvis vanskelig å oppfylle. Nulltoleranse for småavvik.	(+)	(o)	(-)	3	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
HEA07 Naturfare	Risikovurdering for naturfare, med evt. avbøtende tiltak. Anses som TEK17-nivå.		(+)	(o)	(o)	1	1	1	1	Forside må utarbeides.
HEA08 Privat område	Stor nok uteoppholdsareal, kun tilgjengelig for beboere.	Alle private utearealer må være UU-tilgjengelig.	(+)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
HEA09 Fuktsikkerhet	Fuktsikker bygging. Andre poeng for "Very Good" krever ekstra fokus fra totalentreprenør, og kan oppleves som noe fordyrende/utover vanlig standard.		(o)	(o)	(o)	3	1	1	2	Entreprenør må bruke litt mer tid på måling og dokumentasjon.
TOTAL HELSE OG INNEMILJØ										
						24	6	6	9	
ENERGI (ENE)										
ENE01 Energieffektivitet	Erfaringsvis ca. TEK17-nivå. Flere poeng tilgjengelig hvis man bygger mer energieffektivt		(+)	(+)	(o)	12	8	8	8	Forside må utarbeides

Kriteria	Kommentar valgte poeng	Kommentar poeng valgt bort	Effekt			Tilgjengelig	Pass	Good	Very Good	Kommentar eventuelle merkostnader for Granåsvegen
			Boligkvalitet	Klima	Økonomi					
ENE02 Energimåling	Tilgjengeliggjøring av energibruk for brukere. Positiv tiltak, men finnes få lette systemer på markedet som svarer på alle kriterier. Må undersøkes nærmere i forprosjekt.		(+)	(+)	(-)	2	0	0	1	System må finnes. Undersøkes i forprosjekt.
ENE03 Utebelysning			(o)	(+)	(o)	1	1	1	1	Forside må utarbeides
ENE04 Energiforsyning med lavt klimagassutslipp	Analyse for å finne energiforsyningsløsning med lavest klimagassutslipp		(o)	(+)	(o)	2	0	0	2	Rådgivertimer i skisse/forprosjekt
ENE06 Energieffektive transportsystemer (heis og rulletrapp)	Energieffektive heiser. Oppfattes som TEK17-nivå. Må etterspørres ved innkjøp.		(o)	(o)	(o)	2	2	2	2	Ingen. Må hensyntas ved innkjøp.
ENE08 Energieffektivt utstyr	Energieffektivt utstyr.		(o)	(+)	(o)	2	1	1	1	Ingen. Må hensyntas ved innkjøp.
ENE09 Tørkeområde		Tørkeområde tilgjengelig i alle leiligheter. Kan oppfylles for noen, men sannsynligvis vanskelig å oppfylle for små leiligheter.	(+)	(+)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
ENE23 Bygningskonstruksjonsens energiytelse (passivhus)		passivhusnivå på bygningskropp + måling av lekkasjetall og termografering. Anses som noe fordyrende/krevende for boligblokk	(+)	(+)	(-)	2	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
TOTAL ENERGI						24	12	12	15	

TRANSPORT (TRA)

TRA01 Kollektivtransport tilbud	Foreløpig vurdering basert på linje 12 v. Teglverkkrysset og noen enkelte avganger ved omkjøringsvegen.		(+)	(+)	(o)	4	3	3	3	Forside må utarbeides
TRA02 Avstand til servicetilbud	Avstand til Valentinlystsenteret på grensen.		(+)	(+)	(o)	2	1	1	1	Forside må utarbeides
TRA03 Alternative transportformer	El.sykkel lading, elbillading, tilstrekkelig sykkelparkeringsfasiliteter. Kan også vurdere utbygging av sykkelveinettet (må da ikke bli del av rekkefølgerkrav men utover det)		(+)	(+)	(-)	2	0	2	2	Må hensyntas ved utforming av p-kjeller.
TRA06 Hjemmekontor	Angitt hvordan man kan få til hjemmekontorløsninger (med visse kriterier slik som tilstrekkelig dagslys, stikkontakt, osv)		(+)	(o)	(-)	1	0	0		Dokumentasjonskostnader/må følges opp i skisseprosjekt.
TOTALT TRANSPORT						9	4	6	6	

VANN (WAT)

WAT01 Vannforbruk	Fokus på vannmengder ved innkjøp av kraner, toalett, dusj, osv. Viktig med fokus på tilvalg.		(o)	(o)	(-)	5	1	2	2	Forside må utarbeides. Nivå er valgt på vanlig nivå i bransjen. Høyere nivåer vil kreve økt fokus ved innkjøp
WAT02 Vannmåling			(o)	(o)	(-)	1	0	1	1	Dokumentasjonskostnader/må følges opp i skisseprosjekt
WAT04 Vannbesparende utstyr	Utforming av uteområder slik at det ikke trenges automatisk vanning		(o)	(o)	(o)	1	1	1	1	Forside må utarbeides.
TOTALT VANN						7	2	4	4	

MATERIALER (MAT)

Kriteria	Kommentar valgte poeng	Kommentar poeng valgt bort	Effekt			Tilgjengelig	Pass	Good	Very Good	Kommentar eventuelle merkostnader for Granåsvegen
			Boligkvalitet	Klima	Økonomi					
MAT01 Bærekraftige materialvalg	Poeng kan oppnås ved miljødokumentasjon (EPD, Svanen, etc), samt klimagassberegninger.	Ikke lagt inn poeng som viser hvv. 20% eller 40% forbedring sammenlignet med et referansebygg	(o)	(+)	(o)	7	0	4	4	Forside må utarbeides. Klimagassberegninger må gjennomføres og økt dokumentasjonskostnad/fokus ved innkjøp.
MAT01 Bærekraftige materialvalg - A20 liste	Minstekrav		(o)	(o)	(o)	Yes/No	Yes	Yes	Yes	Økt oppfølgingsbehov fra totalentreprenør ved innkjøp
MAT03 Ansvarlig innkjøp av materialer	Poeng kan oppnås ved dokumentasjon av miljøstyring for innkjøpte materialer (ISO-sertifikater og tilsvarende)		(o)	(o)	(o)	3	0	1	1	Økt oppfølgingsbehov fra totalentreprenør ved innkjøp
MAT03 Ansvarlig innkjøp av trevirke	Minstekrav		(o)	(o)	(o)	Yes/No	Yes	Yes	Yes	Økt oppfølgingsbehov fra totalentreprenør ved innkjøp
MAT05 Robust konstruksjon	Prosjektere robuste løsninger. Kan gi noe ekstrakostnader knyttet til fending osv.		(+)	(o)	(-)	1	0	1	1	Rådgivertimer ARK/RIBYFY/LARK kartlegging av tiltak
TOTALT MATERIALER						11	0	6	6	
Avfall (WST)										
WST01 Avfallshåndtering på byggeplass	Poeng for avfallshåndtering på byggeplass. Flere poeng oppnås jo bedre sorteringsgrad er. Gjenbruksstudie av eksisterende bygg må gjennomføres før riving.		(o)	(+)	(o)	3	1	2	3	Må følges opp av totalentreprenør. Mange entreprenører klarer disse nivåer uansett. Kostnader for gjenbruksstudie.
WST02 Resirkulerte tilslag	Poeng for gjenbruk i byggematerialer	Erfaringsvis ikke mulig å oppnå	(o)	(+)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
WST03 Avfall i driftsfase	Poeng for planlegging av avfallssortering på kjøkkenet.	Krever god plass på kjøkkenet og er erfaringsvis vanskelig å få til.	(+)	(+)	(-)	2	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
TOTALT AVFALL						6	1	2	3	
Arealbruk og økologi (LE)										
LE01 Valg av tomt)	Bygging på tidligere utbygget areal belønnes. Må finregnes i neste fase.		(o)	(+)	(+)	3	2	2	2	Forside må utarbeides
LE02 Tomtens økologiske verdi	Kartlegging av økologisk verdi innenfor område (1p) og økologisk vern under byggeperioden (1p)		(+)	(o)	(o)	2	1	1	2	Økolog må involveres
LE04 Forbedring av tomtens økologi	Økning av økologisk verdi sammenlignet med før utbygging		(+)	(+)	(o)	3	1	1	1	Økolog må involveres + forbedringstiltak. Tiltak kan ligge på vanlig nivå for landskapsplan.
LE05 Langsiktig påvirkning på artsmangfold		Rutiner for forvaltningsplan og oppfølging under byggeperioden. Anses som oppnåelig, men ikke lagt inn grunnet dokumentasjonskrav.	(o)	(o)	(o)	2	0	0	0	Ingen poeng valgt bort.
LE06 Byggets fotavtrykk	Høyere tetthet belønnes. Må finregnes i neste fase, antageligvis ligger man an for 1 poeng.		(o)	(o)	(o)	2	1	1	1	Forside må utarbeides
TOTALT AREALBRUK OG ØKOLOGI			0	0	0	12	5	5	6	
Forurensning (POL)										
POL01 Påvirkning fra kuldemedier	Ingen kjølemedium		(o)	(o)	(o)	3	3	3	3	Forside må utarbeides
POL02 Nox-utslipp	Fjernvarme gir automatisk 3p.		(o)	(+)	(o)	3	3	3	3	Forside må utarbeides

Kriteria	Kommentar valgte poeng	Kommentar poeng valgt bort	Effekt			Tilgjengelig	Pass	Good	Very Good	Kommentar eventuelle merkostnader for Granåsvegen
			Boligkvalitet	Klima	Økonomi					
POL03 Overvannshåndtering	Overvannshåndtering. Mulighet for flere poeng må vurderes av RIVA i neste fase.		(o)	(+)	(o)	5	2	2	2	RIVA må involveres ytterligere. Særlig ved høyere poengscore enn lagt inn per nå.
POL04 Reduksjon av lysforurensning	Reduksjon av belysning		(o)	(o)	(o)	1	1	1	1	Forside må utarbeides
TOTALT FORURENSNING						<u>12</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	
Innovasjon (utvidede ytelser)										
INN01 - MAN05 Prøvedrift og oppfølging			(+)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
INN02 - HEA02 Inneluftkvalitet			(+)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
INN03 - TRA03 Alternative transportformer	Se vurderinger under TRA03		(+)	(o)	(o)	1	1	1	1	Se TRA03
INN04 - WAT01 Vannforbruk			(o)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
INN05 - MAT01 Bærekraftige materialvalg	Enten EPD av tekniske innstallasjoner eller bruk av riktig klimagassverktøy ved beregninger (OneClickLCA eller tilsvarende)		(o)	(o)	(o)	2	1	1	1	Se MAT01
INN06 - MAT03 Ansvarlig innkjøp av materialer			(o)	(o)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
INN07 - WST01 Avfallshåndtering på byggeplass	Se vurderinger under WST01		(o)	(+)	(o)	1	0	0	1	Se WST01
INN08 - WST02 Resirkulerte tilslag			(o)	(+)	(-)	1	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
INN09 - Godkjent innovasjonssøknad			(o)	(o)	(-)	10	0	0	0	Ingen. Poeng valgt bort.
TOTALT INNOVASJON						<u>10</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	